

cors», així com qui tirave un arbre *arrabaçan*-lo de totes les raelcs?» id (*Serm* III, 40 18). També en JRoig (*Spill*, 8930), on el ms llegeix *arrebacen*, però Chabàs i altres eds ho reemplaçen per *arrabacen*

Ariabassador. «són grans demanadors de peccúnies, desverguonyats *arrabaçedors* de tot ço que poden, en tant que tot lo món lus fuig», Eiximenis (*Dones*, capítol 295, f° 203v1).

El trobem en textos de pertot. També a les Illes: «Mos ulls llamentan y ploran, / mon cor se romp com a vidre, / mes entranyes *s'arribassan*, / ma esperansa se mostra», Rafael Bover, c. 1625 (JMBover, *BiEscr. Bal* I, 118 11), i Eiv. («*arrebassà* arrancar», PzCabr.). Fins a Benasc arriba, si bé en la variant *arrabastar* (Ferraz, 25), que explicarem infra

Molt usat pels clàssics de la Renaix. i dècades següents «Al seu voltant tot regne s'astora y tremoleja / anyells que han vist la ovella en mans del mator; / y ab membres y ossos fora de lloc, lo món panteja, / sentint d'entre sos brassos *arrabassar* lo cor», *Atl* V, 7d «Tampoc és una ilusió que a la nostra Catalunya li pertoca una bona part de la glòria del art modern ---, deixant apart --- lo que se sap haver existit y ha sigut *arrebassat* pel temps y per les noves construccions ---», MilàF (1879, *O Cat*, ed Gili, 188) 25 (altra cita de l'*Atl* dono a *rabent*).

Predomina de molt la forma en *arra*, incloent-hi les fonts val que no confonen els tumbres «*ařabasán*, a la Foietà del Corder, hi va eixir una angerra plena d'ossos», a la Tinença (Bel, 1961); «tot açò que estan 30 *ařabasán*» (arrencaven bosc i vinya, Font d'En Caròs, 1963) Allà hi ha localment les altres variants: «Bancalets feha mon sògre, / y pòbre que pòbre --- se diu molt en los poblets de muntanya, referint-se als que *arrebassen* o trahuen margenades estretes», MGa- 35 dea (que l'usa sovint a T *del Xè* I, 19, 222; II, 117) *Rabassar* a Sanet, i *rebassar* a Xàtiva, com a operació del llaurat (BDLC XII, 319, 307). «Instrument per a *rebassar*. runca» ja en el Nebrissa català (s. v. *instr*). En el Maestrat s'ateny fins a *arribassar* 'cavar fonda- 40 ment la terra, principalment la nova per a la sembra' (GaGirona), on hi ha influència de *ribàs*, natural a causa de la freqüent pràctica d'això en les margenades.

El derivat *arrabassada* és ben antic i general: «que null hom no gos fer --- artiga o *arabaçada* alguna en 45 els pins dels Ports» Tort, a. 1341 (*BABL* XI, 409). I en els veïns pobles de la Tinença sento *ařabasáda* com a quasi equivalent de róta (Boixar, 1961) Recordem *L'Arbabassada* NL en els suburbis de Bna. i de Tarr (grafia errònia *La Rabassada*) *Arbabassar* (su- 50 pra), *arrabassera*

CPT *Arbabassaqueixals*

És possible que el mot vagi existir en etapa arcaica en alguna zona de Gascunya, amb la conservació, tan estesa allà, de sordes intervocàliques, car altrament 55 fóra difícil de trobar una explicació del landès *arpaça* «s'empèrer avec avidité» (Métivier, *Agr Landes*, 712), cf la síncope gascona darrere i que observem en mots com *arnelh* 'ronyó' *RENICULUM*, i bearn. *arbastà* 'arrabassar' (infra)

Rabàs 'espècie de redall', pròpiament 'rebrot, que s'arrabassa', com que hom *arrabassa bastons* dels brancs de soca d'arbrets i arbustos, es comprèn que en les variants d'aquesta derivació aparegui en part una variant, contaminada, amb st Vall d'Aneu «*rebàs*: hierba que crece en los prados, después de la primera corta» (Pol, p 25) A Cardós i Vall Ferrera me l'indiquen com a nom de l'herba que neix en el prat, després de dallar-lo i que, no arribant prou alta perquè pugui ser dallada, només serveix com a pastura (*řabás* Tor), o com l'herba que surt després de dallat el redall (*řabás* Farrera, *řebás* Àreu), 1932-34 A la Vall d'Aran això es diu *ařebást* També lo *řabást* això, a Taull (1962); a la Vall de Barravés identifiquen *řabást* amb 15 el 'redall' (Senet, 1957) A Castelló de Tor hi ha una partida dita *los řabástos*, al Pont de Suert distingeixen encara, després del redall, el *řebást* i l *řebastil* més menut (1957).

Rebasto «el segundo brote de la hierba» a Benasc 20 (Ferraz, 92) I ja veig «el *rebasto* del Prado de las Fellegas» i altres *rebastos* com a nom de *bovalars* en docs de 1748 del *Lucero* de Benasc (1965) I Rohlf's l'anota a Bisaurri (*Dicc. Pir Arag*). També Kuhn recollí *rebasto* «lo que se queda como pasto en el prado después del redallo» a Biescas de Tena (*ZRPb* LV, 575)

Tot ignorant la variant originària *rabàs*, van parlar de l'etimologia de *rebasto* Gamillscheg (*EWFS*, s. v. *rabácher*; i barrejant-hi mots semblants però d'origen en part diferent, *ZRPb* XLIII, 515), Wartburg (*FEW* I, 277b) i GdDiego (*Dicc*, 5603c) Però jo no crec que això pugui venir de (AB)BATTUERE com digueren uns d'aquests antecessors, a costa de creure que surti tot de RE-PASTUS (de PASCERE), com afirmaren els altres 35

Car, en efecte, el sentit és com el d'*arrabassar* 'arrencar'. Benasc *arrabastà* «cortar la hierba o forraje con la mano, asiéndola junto al cuello, y tirando con fuerza hacia uno mismo» («mos han *arrabastau* el prau», Ferraz, p 25); «*arrebastà*: cortar la hierba por sucesivos y rápidos tirones de la mano, cortarla los animales con la boca paña comerla». «no me costará guaire de *arrebastà* un parell de saques de sarrons a la pleta», Ballarín (*Dicc Ben*)

I ja tenim *rabasta*, amb inicial *ra-* i amb *-t-* en un document rossellonès de 1373, referint-se a l'arrencada d'espígol «la taula ha, altra lo soc veyl, tro a la ora ['vora'] de la *rabasta* del espic, que l dit R. ha plantat de nou, 2 palms e mig» (*InuLC*, s. v. *ora* i s. v. *rabasta*) Altrament cf *rebasta/rabasta* 'rejranga', a BAST, que va pels mateixos camins

Més enllà del Pirineu, ultra l'aran. *arrebast*, trobem *arrebast* «herbe courte des *courtaus*» a la vall luixonesa de Larboust i a la de Baròssa (AlfSchmitt, *Terminol Past*, 18, 29), bearn *arbast* i el verb *arbastà* (com a Benasc), Palay A Montastruc (Alta Garona) usen la *rabastero* amb un sentit com el del prov *rabassiero* «pioche» («das Blatt der Doppelhauer», VKR VI, 103)

60 Segons l'*AlGc* hi ha *ařebast*, *ařab-*, «regain» a Lui-